

Isaiah 45:1,4-6
1 Thessalonians 1:1-5
Matthew 22:15-21

29th Sunday Reflection
“GOD IS OVER THE AUTHORITIES”

INTRODUCTION

Hkristu hta tsawra hkungga ai nu wa hpu nau nawku hpung masha ni ndai laban gaw pran wan ladaw hta 29ngu na laban rai nga ai.

ndai laban hta na la lu na jachyum mungga ni hpe garai n-myit sawn sumru shi yang Daniel laika hta rawng ai mabyin mamwi lam langai mi hpe shawng tsun dan ma yu ai.

Story

Daniel laika hta Nebuchadnezzar ngu ai hkawkam wa gaw ja hte nat hpara sumla hpe galaw shachyaw nna, dai hkang sumla hpe nawku na matu mung shawa ni hpe hkang dat ai lam rai nga ai. dai hta e lawm ai..Shadrach, Meshach, hte Abednego ni gaw Israel amyu sha ni rai nga nna, Babylon mungdan a ahkyat ai magam hpe gun hpai ai ni mung rai nga ai. Shanhte masum hta lai nna, mung shawa ni yawng gaw hkawkam wa galaw da ai nat hpara sumla hpe nawku ma ai. Shanhte masum gaw dai nat hpara sumla hpe nawku na matu ningdang kau ai rai nga ai.

Dai hpe hkawkam wa mu ai majaw shanhte hpe “hpa majaw ngai galaw da ai nat hpara sumla hpe n-nawku ai ma a ta? Dai nat hpara sumla hpe n-nawku ai wa gaw wan htung hta kabai bang kau ai hkrum na ra ai hpe nchye myit ni” ngu nna san wu ai. Shanhte masum gaw “Anhte daw jau nga ai Karai Kasang gaw, grung nga ai wan htung hta na, anhte hpe hkye mawai shaw la lu ai; hkawkam wa e, shi gaw na a lata hta na mung, anhte hpe mawai la na ra ai” ngu nna bai htan dat ma ai. Dai majaw, hkawkam wa gaw mastin pawt nna shanhte masum hpe rim grit la nna, wan htung hta bang mu ngu nna aming jahkat dat ai.

Raitimung, Karai Kasang gaw shanhte masum hpe makawp maga ya ai rai nna, wan gaw shanhte hpe hpa ding bai ding la mung n jaw ai lam re hpe mu lu ai. Shanhte masum gaw hkawkam wa a ga madat nna, mungdan a magam bungli hta kangka ai hte gun hpai lai wa sai ni mung rai nga ai. Raitimung, Karai Kasang a tara hte ningtan shai ai tara hpe jahkrat nna galaw shangun ai shaloi, hkawkam wa a ga hpe n-madat nna, Karai Kasang a ga hpe sha madat mara lai wa sai hpe mu lu nga ai.. Dai hpe yu ai shaloi, anhte ni mung shanhte zawn, shyinggyim masha a ahkang aya hta grau nna Karai Kasang a ahkang aya (authority) hpe madat mara ra ai lam hpe myit dum sha ngun nga ai.

Ndai bat na kabu gara shi ga hta mung Madu Yesu gaw mungkan ga hpe up hkang ai du gyi salang ni a ahkaw ahkang hte Karai Kasang a ahkaw ahkang hpe asan sha garan ginghamka ya ai lam hpe na la lu ai rai nga ai. Dai hta n-ga, Karai Kasang gaw mungdan hpe uphkang ai ni hpe mung, galoi mung lam woi ya nga ai zawn nhku nkaja ai hte up hkang ai du gyi salang ni hpe mung, Karai Kasang gaw shi galaw ai made bai htang na re ..kaja ai ni a matu kaja lam ni byin pru wa hka shi galaw lu nga ai lam tsun da ai hpe na la lu na rai nga ai.

Frist Reading:

(Cyrus, Karai Kasang a hkinghku langai rai nga ai. “Instrument”)

Chyum mungga daw langai hta Karai Kasang gaw shi a ga hpe ninghkak ai hku mungdan hpe uphkang ai raitimung, kaja ai lam ni byin pru wa hka shi hta atsam rawng ai hpe madun ya nga ai. Dai lam hpe Isaiah laika hta na la lu na rai nga ai. Karai Kasang gaw shi lata da ai Isarael amyu sha ni hpe Babylon hta bawngdung hkrum nga ai kaw na sharawt dat na matu, Cyrus ngu ai maigan hkawkam wa hpe jai lang lai wa ai. Cyrus hkawkam wa a uphkang ai aten hta Israel amyu sha ni tinang a buga de bai wa na ahkaw ahkang lu la ai. Dai hpe yu ai shaloi, Cyrus hkawkam wa gaw Karai Kasang hpe nchye ai, shi hpe nkam nsham ai wa rai nga ai..rai timung K.Kgaw shi hpe jai lang nna, shi a amyu sha ni hpe mayam prat kaw nna hkye mawai la ai lam hpe na lu na rai nga ai.

Second Reading:

(San Paulu a chyeju dum chye ai Myit a lam hpe mu lu nga ai.)

Chyum mungga daw lahkawng 1 letter to the Thessalonians hta San Paulu hku nna Karai Kasang a mungga hpe Thessalonian hpung masha ni kaw hkaw tsun ai lam hkak la ai a majaw shi hku nna Karai Kasang hpe chyeju dum ai lam galaw ai hpe mu lu nga ai. Shi gaw K.K a mungga hpe hkak la ai a marang e, Thessalonian hpung masha ni mung K.K hpe kamsham lu ai, tsawra wa lu ai hte myit mada lu ai shaman chyeju law law hpe lu la sai ngu nna tsun da ai rai nga ai.

Dai majaw, shi gaw shanhte a matu K.K hpe chyeju dum ai rai nga ai. Shi hpe jai lang ai majaw, Thessalonians hpung masha ni gaw K.K hpe hkak la kam sham wa lu ai. Dai majaw, shi gaw K.K a atsam (Power) hpe galoi mung shi myit dum (conscious) nga ai rai nga ai. Shi gaw Thessalonians hpung masha ni hpe “K.K a sharing shaga ai hte maren, K.K a kasha ni hku shanhte a aprat hpe gaw gawp wa lu na matu” n-gun jaw tsun lai wa ai. Anhte ni yawng hpe mung K.K a kashu

kasha langai hku nna hkawm sa nga na matu shadum sharin ya ai lam mung rai nga ai.

Kabu Gara shiga:

Kabu gara shiga hta Pharisees ni hte Herodians ni gaw Madu Yesu hpe mara shagun na matu ga san san ai lam hpe na la lu na rai nga ai. Shanhte ni gaw Madu Yesu hpe nchye ai majaw san ai nrai nga ai, mara tam na matu san ai lam rai nga ai. dai zawn san ai lam hpe Madu Yesu hku nna bai htai ai mahtai hpe na dat ai shaloi shanhte ni mau mat wa ai. Madu Yesu gaw “Keha hte seng ai hpe gaw, kehta hpe jaw mu; Karai Kasang hte seng ai hpe mung, Karai Kasang hpe jaw mu” ngu nna shanhte hpe htai ya dat ai.

Civil Authorities

Dai majaw up hkang ai ni a lit magam hte mung shawa ni a lit magam hpe myit sawn yu ga. Karai Kasang ra sharawng ai majaw, shingyim masha ni hpe Mung up na ahkaw ahkang jaw da ai rai nga ai. Dai majaw, ahkaw ahkang lu nna up hkang ai du gyi salang ni gaw lit magam shanhte hta e nga ai. bai Shanhte ni gaw mung shawa ni kawn jaw da sai ahkaw ahkang hte maren mungdan a matu daw jau ra ai. Shinggyim arawng sadang ni hpe tawt lai nhtan shai ai tara ni hpe nmai hkang da ai. Dai hta n-ga, mung shawa ni a npawt ahkaw ahkang (fundamental rights of human persons) ni hpe mung hkungga lara ra ai.

Grau nna, mung shawa ni hpe tara rap ra ai hku uphkang sa wa ra ai. Tinang a tingkyeng akyu ara ni hpe lu la na matu sha nmai myit ai. Tinang uphkang ai uhpung uhpawng hpe rawt jat galu kaba wa na matu shakut shaja ya ra ai. Mungdan hpe uphkang ai shaloi, K.K myit ra hte maren, mung shawa ni hpe tsawra myit hte uphkang ra ai. Dai rai yang she, simsa ai, rawt jat galu kaba ai mungdan ni uhpung uhpawng ni byin tai wa na rai nga ai hpe na la lu na jachyum mungga hku nna shadum ya ai rai nga ai.

Citizens

Anhte mung shawa masha ni mung, uphkang ai du salang ni hpe K.K a dat kasa ni hku nna hkap la ra ai. Mung shawa ni yawng hpe akyu jaw ai tara ni hpe hkan shatup ra ai. Grau nna, mung shawa ni yawng hpe kaja wa akyu jaw ai magam ni hpe uphkang ai du salang ni hte jawm pawng nna galaw gun hpai ra ai. Ga shadawn, ahkun hkangse bang ai, ra lata sindan pa bang ai hte mungdan a matu nga yang tinang asak part hpe pi n lahpawt ai sha ap nawng ai lam ni galaw ra ai.. anhte mung shawa ni mung tinang nang a lit magam hte up hkang ai ningbaw ningla ni hte rau mungdan a matu jawm pawng galaw sa wa ra ai.

Time to refuse obedience

Mungdan hpe up hkang ai du salang ni a ga hpe galoi ning hkap mai ai kun? lama na Karai Kasang a tara hte, shinggyim ahkaw ahkang ni, hten za nga ai arawn alai hte seng ai ndai zawn tara lam ni hpe tawt lai nga ai nga yang anhte mung shawa ni gaw ning hkap mai ai .. Dai hku ning hkap ai gaw K.K hpe daw jau ai, K.K hpe hkrit hkungga ai hte shi hpe tsawra ai lam mung rai nga ai. Kasa laika (5:29) hta San Petru hte Kasa ni gaw “Masha ga madat na hta, Karai Kasang a ga mahtang grau madat ra ai” ngu nna sharing shaga da ai rai nga ai.

CONCLUSION

Anhte ni gaw mungdan langai ngu ai hta nga nga ai majaw, dai mungdan a masha ni tai wa ai. Dai zawn sha, kashin kamun saramentu a marang e, anhte ni yawng gaw Karai Kasang a mungdan masha ni tai wa sai rai nga ai. daini anhte mung Mungkan ga a Mungdan ngu ai hta shang lawm nga sai majaw, dai mungdan a tara hpe hkan shatup na lit nga ai dai zawn sha, Karai Kasang a mungdan kata na masha ni rai nga sai majaw Karai Kasang a tara mungga hpe madat nna, hkan galaw na lit mung nga ai. Dai mungdan lahkawng hta shang lawm nga sai majaw, grau nna gara tara hpe madat na kun? ngu nna myit um ang na lam n-nга ai. Kaja ai Christian hpung masha gaw kaja ai mungdan masha tai ai wa rai nga ai. Raitimung, anhte ni a prat hta Karai Kasang hpe ningshawng jaw ra ai. Hpa majaw nga yang, shi gaw mungkan hpe uphkang nga ai du gyi salang ni hta grau htum ai hpan Madu Karai Kasang rai nga ai.

Cyrus hkawkam wa gaw Karai Kasang hpe nchye timung Karai Kasang gaw shi lata da sai Isarel amyu sha ni hpe shanglawt na ahkang jaw na matu jai lang wa sai rai nga ai. Madu Yesu hpe san ai ga san hpe yu ai shaloi, mungdan hte Nawku hpung hpe karan mayu ai myit masa hpe mu lu ga ai. Raitimung, Madu Yesu gaw mungkan hte seng ai ahkang aya gaw Karai Kasang a up hkang ai npu kaw nga ai ngu nna asan sha shadum ya ai rai nga ai. Gumhpaw dingga hta Kehta hkawkam wa a mying hte sumla kap ai zawn, anhte ni a hkum hkrang hte wenyi hta mung Karai Kasang a mying hte shi a hkrang sumla rawng nga ai. Dai majaw, Shadrach, Meshach, hte Abednego ni zawn, K.K a tara hpe grau nna madat ra ai. K.K a tara hte nhtan shai ai hku up hkang nga ai mung up ai ni hpe akyu hpyi ya ra ai. Mung up ai ni a matu, kaja wa Karai Kasang ra sharawng ai hku anhte

mungdan hpe uphkang lu na matu akyu hpyi ya ai lam gaw Christian (Christian's way of life) ni a nga sat nga sa lam rai nga ai hpe shadum ya nga ai.

Akyu hpyi saga oh hpan madu karai kasang e chyeju mahakra matu chyeju dum ai hte nang wa hpe grau nna kam sham tsawra chyechyang lu ai hte nang wa a kabu gara shiga hpe anhte a sak hkrung lam hta hkaw tsun sak se hkam lu na matu ra kadawn nga ai myit yan marai hte n gun atsam chyeju ni hpe mung jaw ya rit anhte a madu hkristu a marang e hpyi nyem nga ga ai.

Hkristu hta tsawra hkungga ai kanu kawa tara hkaw sara ni hte nu wa hpu nau ni e ndai laban gaw pranwan ladaw hta.hkun jahku..... ngu na lanban rai nga ai hti ang ai ja chyum mungga ni gaw chyum mungga daw langaiEsaia a laika 45:1,4-6 chyum mungga daw lahkawng htesaloni hpung masha ni hpang de san paulu shagun dat ai laika langai 1:1-5 kabu gara shiga Mahte 22:15-21

Ndai jachyum mungga ni hpe hti nna myit sumru yu let hpawt ni na nawku daw jau lamang ni hpe woi nga ga law